

İmalatta istihdam kan kaybetti

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO)

için S&P Global tarafından derlenen imalat PMI, kasımda kaydedilen 48.3 seviyesinden 49.1'e çıkarak sekiz ayın en yüksek değerini almasına karşılık eşik değer olan 50'nin altında kaldı ve daral-mada yavaşlama kaydetti. Üretim, yeni siparişler ve satın alma faaliyet-lerinde daralmanın hızı bir önceki aya kıyasla azalırken istihdamda ka-sım ayında kaydedilen artıştan sonra yine düşüş görüldü. Yeni ihracat siparişleri alt endeksi de 47.9'dan 49.8'e yükseldi. PMI verilerini değerlendiren S&P Global Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "2024'ün son PMI verisi, sektöre 2025 için umut verdi" dedi. (SÖZCÜ)

2024'Ü UMUT VERİCİ TABLOYLA KAPATTI

İmalat sanayiinde

daralma yavaşladı

İmalat sanayisinin 2024 yılına ilişkin verileri açıklandı. Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi 8 ay sonra 48,3'ten 49,1'e yükselerek yavaşlama eğilimine girdi. Sektör 2025 içinse umut verici bir tablo çizdi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), anketinin Aralık 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Kasımda 48,3 olan Manşet PMI aralıkta 49,1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti.

SEKTÖRDEKİ BOZULMA DURMA NOKTASINDA

Rapora göre, sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, son ankette birçok alt endeksin çizdiği görünümle tutarlılık

sergiledi. Talepteki nispi iyileşme sinyalleriyle birlikte üretimde düşüş, ılımlı düzeye geriledi ve 9 aylık mevcut yavaşlama döneminin en düşük oranında gerçekleşti.

DÜŞEN ENFLASYON KENDİNİ GOSTERDİ

Yeni siparişlerdeki yavaşlık nedeniyle imalatçılar satın alma faaliyetlerini, stok düzeylerini ve istihdamı azalttı. İstihdamdaki gerileme, kasımdaki artışı takip etti ancak her üç göstergede de düşüşler, son derece ılımlı seviyede gerçekleşti. Girdi maliyetleri aralıkta belirgin şekilde arttı ve firmalar

bu artışı ham madde fiyatlarındaki yükseliş ile Türk lirasının dolar karşısındaki değer kaybına bağladı. Girdi maliyetleri enflasyonu, son üç ayın en yüksek seviyesine çıkmasına rağmen 2024 yılı ortalamasının çok altında kaldı. Bazı firmalar ham madde maliyetlerindeki artış nedeniyle nihai ürün fiyatlarını yükseltirken, diğerleri ise satışlarını güvence altına alma çabasıyla müşterilerine fiyat indirimleri sağladı.

Rapora göre, kasımda anket kapsamında izlenen 10 sektörden 9'u üretimini yavaşlatırken, aralıkta bu sayının 7'ye inmesi nispi iyileşmeye işaret etti.

Sanayi üretiminde daralma hız kesti

İmalat **sanayi** satın alma yöneticileri endeksi aralıkta sektörde daralmanın yavaşlayarak sürdüğüne işaret etti. **ISO Türkiye İmalat PMI**, kasım ayında 48,3 seviyesinden 49,1'e yükselirken, eşik değeri olan 50'nin altında kalarak, faaliyet koşullarında 9 aydır üst üste bozulma sinyali vermeye devam etti. Üretimde düşüş ılımlı düzeye gerileyerek dokuz aylık dönemin en düşük oranında gerçekleşirken, en sert düşüş giyim ve deri ürünlerinde görüldü.

Ekonomide uygulanan sıkılaşma politikasıyla **sanayide** daralma hız kesse de devam ediyor. **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat PMI** (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) aralıkta ılımlı düşüş kaydetti. **ISO** tarafından yayımlanan ve eşik değeri 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği sonuçlara göre, kasım'da 48,3 olan **Manşet PMI** aralıkta 49,1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti-

ğine işaret etti. Sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, son ankette birçok alt endeksin çizdiği görünüm ile tutarlılık sergiledi. Talepteki nispi iyileşme sinyalleriyle birlikte üretimde düşüş ılımlı düzeye geriledi ve dokuz aylık mevcut yavaşlama döneminin en düşük oranında gerçekleşti. Buna karşılık talepte süren baskılara bağlı olarak yeni siparişlerde yavaşlama devam etti. Söz konusu yavaşlama halen belirgin olmasına rağmen nisan ayın-

dan bu yana en düşük seviyede kaydedildi. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de daralma daha hafif gerçekleşti. Yeni siparişlerdeki yavaşlık nedeniyle imalatçıların satın alma faaliyetlerini, stok düzeylerini ve istihdamı azalttı. İstihdamdaki gerileme, kasımdaki artışı takip etti. Ancak her üç göstergede de düşüşler ılımlı seviyede gerçekleşti. Girdi maliyetleri aralıkta belirgin bir şekilde artarken firmaların bu artışı ham madde fiyatlarındaki yükseliş ile Türk lirasının dolar karşı-

sındaki değeri kaybına bağladı. Girdi maliyetleri enflasyonu son üç ayın en yüksek seviyesine çıkmasına rağmen 2024 yılı ortalamasının çok altında kaldı. Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise beş yıldan uzun bir dönemin en düşük hızına geriledi ve artış ılımlı düzeye kaydedildi. Bazı firmalar ham madde maliyetlerindeki artış nedeniyle nihai ürün fiyatlarını yükseltirken diğerleri ise satışlarını güvence altına alma çabasıyla müşterilerine fiyat indirimleri sağladı. - **EKONOMİ SERVİSİ**

'YAVAŞLAMA HAFİF DÜZEYDE DEVAM EDİYOR'

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Türkiye'nin 2024 yılı sonuna ilişkin PMI veri seti, 2025 yılında sektör için umut verici bir tablo çizdi. Faaliyet koşullarında yavaşlama devam etmekte birlikte oldukça hafif düzeyde gerçekleşti ve anket kapsamındaki birçok alt endekste iyileşme işaretleri görüldü. Bu seyir 2025 yılının başında da devam ettirilebilir, sektörün yeniden büyümeye geçtiğini görebiliriz. Geçen yıllara göre enflasyonist ortamın çok daha ılımlı seyretmesi de sektörün gelecekteki performansına yardımcı olacaktır. Nihai ürün fiyatlarındaki artış Aralık ayında çok ılımlı düzeyde ve beş yıldan uzun bir dönemin en düşük oranında arttı."

ÜRETİM VE SİPARİŞLER YAYGIN ŞEKİLDE AZALDI

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI Aralık ayı raporuna göre, Kasım'da anket kapsamında izlenen 10 sektörden dokuzu üretimini yavaşlatırken, aralıkta bu sayının yediye inmesi nispi bir iyileşmeye işaret etti. Üretimde en sert düşüş giyim ve deri ürünlerinde gerçekleşirken, büyüme yalnızca kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıda ürünlerinde söz konusu oldu. Gıda sektörünün üretiminde artış eğilimi üçüncü aya ulaştı. Elektrikli ve elektronik ürünlerde ise bir önceki aya göre değişim gözlenmedi. Üretimde olduğu gibi yeni siparişlerde de artışlar sadece kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıda ürünleri sektörleriyle sınırlı kaldı. Diğer sektörlerde ise, ana metal **sanayi** başta olmak üzere, daralma kaydedildi. Yeni ihracat siparişleri de takip edilen 10 kategoriden yedisinde yavaşladı.

'GIDA VE KİMYASAL HARİÇ TAMAMI DARALMA BÖLGESİNDE'

Uzmanlar da açıklanan İmalat PMI verilerini değerlendirdi. **Sanayi** üretiminde azalmanın devam ettiğini söyleyen Ekonomist **Tunç Şatıroğlu**, "Hız kesmiş olsa da **sanayi** üretiminde azalma Aralık ayında da devam etti. Belki Ocak ayında azalma durabilir" değerlendirmesinde bulundu. **İbrahim Ünal** ise, "İmalat **sanayi** PMI verisi 48,3'ten 49,1'e yükseldi. Bu durum hala imalat **sanayi** genelinde daralmaya işaret ediyor. İyi haber "kimyasal, plastik ve kauçuk ürünler" sektörü aktivitesi kritik seviye olan 50'nin üzerinde açıklandı. Elektrik elektronik ve kara-deniz taşıtları üretim sektörlerinde durum yaz aylarına göre daha iyi" ifadelerini kullandı. Ekonomist **İris Cibre** de şu yorumda bulundu: "**ISO** Sektörel PMI'larda gıda ve kimyasal haric tamamı daralma bölgesinde. Ana metal harici ise tüm sektörler ılımlı iyileşiyor. İyi haber şu, gıda tarafında girdi maliyetlerinde ılımlı gerileme var. En güçlü istihdam artışı da burada. Gıda enflasyonu açısından olumlu. Ana metal **sanayi** ise gittikçe kötüleşiyor. (Demir çelik ve diğer metaller)"

DIŞ TİCARET AÇIĞI YÜZDE 24,9 ARTTI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre ise, ihracat 2024 yılı Kasım ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,1 azalarak 22 milyar 289 milyon dolar oldu. İthalat ise yüzde 2,7 artarak 29 milyar 748 milyon dolar olarak gerçekleşti. Genel ticaret sistemine göre ihracat 2024 yılı Ocak-Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,5 artarak 238 milyar 462 milyon dolar, ithalat yüzde 6,3 azalarak 311 milyar 798 milyon dolar olarak gerçekleşti. Kasım ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 24,9 artarak 5 milyar 973 milyon dolardan, 7 milyar 459 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Kasım ayında yüzde 79,4 iken, 2024 Kasım ayında yüzde 74,9'a geriledi.

İSO Türkiye İmalat PMI 49,1'e yükseldi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), aralıkta 49,1'e yükseldi. İSO Türkiye İmalat PMI anketinin Aralık 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasımda 48,3 olan Manşet PMI aralıkta 49,1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti.

Rapora göre, sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, son ankette birçok alt endeksin çizdiği görünümle tutarlılık sergiledi. Talepteki nispi iyileşme sinyalleriyle birlikte üretimde düşüş, ılımlı düzeye geriledi ve 9 aylık mevcut yavaşlama döneminin en düşük oranında

gerçekleşti.

Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise 5 yıldan uzun bir dönemin en düşük hızına geriledi ve artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Bazı firmalar ham madde maliyetlerindeki artış nedeniyle nihai ürün fiyatlarını yükseltirken, diğerleri ise satışlarını güvence altına alma çabasıyla müşterilerine fiyat indirimleri sağladı. Rapora göre, kasımda anket kapsamında izlenen 10 sektörden 9'u üretimini yavaşlatırken, aralıkta bu sayının 7'ye inmesi nispi iyileşmeye işaret etti. Üretimde en sert düşüş giyim ve deri ürünlerinde gerçekleşirken, büyüme yalnızca kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda ürünlerinde söz konusu oldu. Gıda sektörünün üretiminde artış eğilimi üçüncü aya ulaştı. Elektrikli ve elektronik ürünlerde ise bir önceki aya göre değişim gözlenmedi.

EKO / ANALİZ
Alaattin Aktaş
ala.aktas@gmail.com

Sanayi üretiminde kasım-aralık verileri fena gelmeyecek gibi...

Sanayi üretiminin nasıl seyrettiğine ilişkin iki öncü gösterge var. Bunlardan biri ara mal ithalatının düzeyi. Diğeri ise PMI verisi.

İthalatla ilgili veri kasım ayındaki durumu gösteriyor, PMI ise yılın son ayındaki gerçekleşmenin nasıl olduğunu ortaya koyuyor.

2024'ün ilk on ayında önceki yılın altında kalan ve bu seyrile toplam ithalatın, bağlı olarak dış ticaret açığının ve sonuçta cari açığın düşük kalması sonucunu doğuran ara mal ithalatı kasım ayında artış gösterdi.

TÜİK kasım ayı dış ticaret verilerini yeni açıklamadı, bu açıklama 31 Aralık'ta yapıldı da araya

diğer konular girdi. TÜİK verilerine göre kasım ayındaki ara mal ithalatı 2023 yılına göre yüzde 3,9 oranında arttı. Bu çok büyük bir farka işaret etmiyor ama önceki ayların negatif oranlarını düşüncüye yüzde 3,9 kayda değer değişim olarak görülebilir.

Zaten aylık bazda toplam ithalatın yüzde 70'e yakını oluşturulan ara mal ithalatı artınca toplam ithalat da artış göstermiş oldu.

Üstüne üstlük ihracat da gerileyince kasım ayında dış ticaret açığı büyüdü. Kasım ayı ticaret açığında yüzde 25'lik artış var.

Ya yatırım malı ithalatı?

Sanayinin kısa dönemli seyri ve üretimin artışı açısından önemli olan ara mal ithalatı artarken, uzun dönemli gidişatı etkileyecek yatırım malı ithalatındaki gerileme dikkat çekti.

Sermaye malı ya da yatırım malı ithalatı kasım ayında önceki yılın aynı ayına göre yüzde 15,5 azaldı. Yatırım malı ithalatında on bir aydaki azalma da yüzde 3,7 düzeyinde oluştu.

Enerji ve altın hariç tutulunca...

TÜİK'in açıklamasında kasım ayında ihracatın enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç tutulduğunda 2023 kasımına göre neredeyse sabit kaldığı ve yalnızca yüzde 0,1 oranında arttığı belirtildi.

Aynı hesaplama yapıldığında ise yüzde 1 oranında artış gösterdi.

PMI'de yükselme

Sanayideki gidişatın kuşkusuz en temel göstergesi TÜİK'in **sanayi** üretimine ilişkin veri seti. Bu verinin kasım ayına ilişkin olanını 10 Ocak'ta öğreneceğiz.

Ankete dayalı iki öncü gösterge var.

Bunlardan biri Merkez Bankası'nın reel kesim güven endeksi; bu daha çok eğilimin nasıl okunduğunu gösteriyor.

İstanbul **Sanayi** Odası'nın PMI raporu ise Türk **sanayisine** adeta yön veren kuruluşların yanıtlarıyla oluşuyor.

İşte kasım ayında 48,3 olan manşet PMI, aralıkta 49,1'e yükseldi. **İSO** dan yapılan açıklamada üç vurgu ön plandaydı:

► Üretimdeki yavaşlama son dokuz ayın en hafif düzeyinde kaydedildi.

► Yeni siparişler ve satın alma faaliyetlerinde düşüşler hız kesti.

► Nihai ürün fiyatları enflasyon, beş yılı aşkın dönemin en düşük seviyesine geriledi.

İSO'nun PMI ile ilgili değerlendirmesinde daha sonra şöyle

denildi:

"Kasım ayında 48,3 olan manşet PMI aralıkta 49,1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son sekiz ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleştiği-ne işaret etti.

Sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, son anket-te birçok alt endeksin çizdiği görünüm ile tutarlılık sergiledi.

Talepteki nispi iyileşme sinyalleriyle birlikte üretimde düşüş ılımlı düzeyde geriledi ve dokuz aylık mevcut yavaşlama döneminin en düşük oranında gerçekleşti.

Buna karşılık talepte süren baskılara bağlı olarak yeni siparişlerde yavaşlama devam etti. Söz konusu yavaşlama

halen belirgin olmasına rağmen nisan ayından bu yana en düşük seviyede kaydedildi. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de daralma daha hafif gerçekleşti."

PMI nedir?

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), kısaca şöyle tanımlanıyor:

"İmalat **sanayi sektörünün kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmış tek sayılı, bileşik performans göstergesi."**

Manşet gösterge; yeni siparişler, fabrika çıkışları, istihdam, tedarikçilerin teslim süresi ve satın alma stokları gibi göstergelerden elde ediliyor. 50,0 değerinin üzerinde ölçülen tüm sayılar sektörde genel anlamda iyileşmeye işaret ediyor.

PMİ ARALIK AYINDA 49,1'E YÜKSELDİ

İmalatta daralma hız kesiyor

Büyümenin öncü göstergesi **ISO Türkiye** İmalat PMI aralıkta 0,8 puan artışla 49,1'e çıkar-ken endeks, kesintisiz yükselişini üçüncü aya taşıdı. Veri, aralıkta da 50 eşik değerinin altında kalmakla birlikte, imalat sektöründeki yavaşlamanın son sekiz ayın en düşük oranında ve ılımlı

lı düzeyde kaldığına işaret etti. Kasım'da 10 temel sektörden dokuzunun üretiminde yavaşlama kaydedilirken, aralık ayında bu sayı yediye indi. Yeni ihracat siparişlerindeki daralma, bu dönemde de hafifledi. İstihdamdaki gerileme ise kasım ayındaki artışını geçen ay da sürdürdü.

Girdi maliyetleri enflasyonu aralık ayında belirgin bir artışla son üç ayın en yüksek seviyesine çıkmasına rağmen, 2024 yılı ortalamasının çok altında kaldı. Nihai ürün fiyatları da ılımlı düzeyini korudu ve beş yıldan uzun bir dönemin en düşük oranında yükseliş kaydetti. **/04**

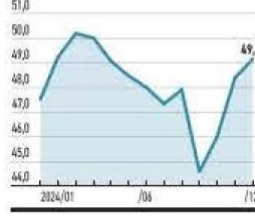
49,1

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), aralıkta 49,1'e yükseldi. İSO Türkiye

İmalat PMI anketinin Aralık 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değeri olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasımda 48,3 olan Manşet PMI aralıkta 49,1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti.

Rapora göre, sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, son ankette birçok alt endeksin çizdiği görünümle tutarlılık sergiledi. Talepteki nispi iyileşme sinyalleriyle birlikte üretimde düşüş, ılımlı düzeye geriledi ve 9 aylık mevcut yavaşlama döneminin en düşük oranında gerçekleşti. Buna karşılık talepte süren baskılara bağlı olarak yeni siparişlerde yavaşlama devam etti. Söz konusu yavaşlama, halen belirgin olmasına rağmen nisan ayından bu yana en düşük seviyede kaydedildi. Benzer şekilde yeni ihracat

İSO Türkiye İmalat PMI

siparişlerinde de daralma daha hafif gerçekleşti. Yeni siparişlerdeki yavaşlık nedeniyle imalatçıların satın alma faaliyetlerini, stok düzeylerini ve istihdamı azalttı. İstihdamdaki gerileme, kasımdaki artışı takip etti ancak her üç göstergede de düşüşler, son derece ılımlı seviyede gerçekleşti. Girdi maliyetleri aralıkta

belirgin şekilde arttı ve firmalar bu artışı ham madde fiyatlarındaki yükseliş ile Türk lirasının dolar karşısındaki değer kaybına bağladı. Girdi maliyetleri enflasyonu, son üç ayın en yüksek seviyesine çıkmasına rağmen 2024 yılı ortalamasının çok altında kaldı.

2025 yılında tablo umut verici
S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, konuyla ilgili şunları kaydetti: "Türkiye'nin 2024 yılı sonuna ilişkin PMI veri seti, 2025 yılında

sektör için umut verici tablo çizdi. Faaliyet koşullarında yavaşlama devam etmekle birlikte oldukça hafif düzeyde gerçekleşti ve anket kapsamındaki birçok alt endekste iyileşme işaretleri görüldü. Bu seyir 2025 yılının başında da devam ettirilebilirse, sektörün yeniden büyümeye geçtiğini görebiliriz. Geçen yıllara göre enflasyonist ortamın çok daha ılımlı seyretmesi de sektörün gelecekteki performansına yardımcı olacaktır. Nihai ürün fiyatlarındaki artış, aralık ayında çok ılımlı düzeyde ve 5 yıldan uzun bir dönemin en düşük oranında arttı."

İmalat sektöründeki daralma yavaşladı

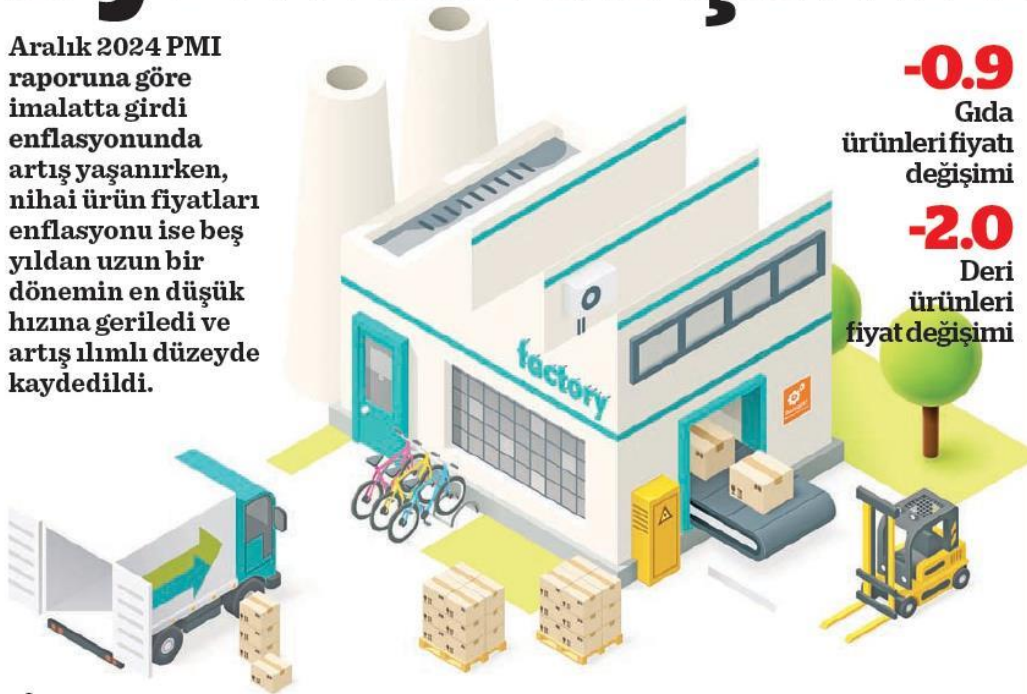
► **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** tarafından açıklanan Aralık 2024 İmalat **Sanayi** Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), sektörde daralmanın hız kesmeye başladığını gösterdi. PMI, 49,1 ile son 8 ayın en yüksek seviyesine çıkarak toparlanma sinyalleri verdi. Üretim ve yeni siparişlerdeki daralmanın hızı azalırken, üretim alt endeksi 47,6'dan 49,6'ya yükseldi. Yeni siparişler alt endeksi ise

46'dan 47,4'e çıkarak Nisan 2024'ten bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Ancak ihracat siparişlerinde daralma devam etti, yine de iyileşme yaşandı. İstihdamda ise kasımdaki artıstan sonra aralıkta hafif bir gerileme görüldü. Zayıf talep nedeniyle bazı şirketler işten çıkarma yoluna gitti. Genel olarak, imalat sektöründe toparlanma sinyalleri olsa da güçlü bir büyüme için zamana ihtiyaç olduğu görülüyor. (A.A.)

İmalatın enflasyonu 5 yılın en düşük hızında

Aralık 2024 PMI raporuna göre imalat girdi enflasyonunda artış yaşanırken, nihai ürün fiyatları enflasyonu ise beş yıldan uzun bir dönemin en düşük hızına geriledi ve artış ılımlı düzeyde kaydedildi.

-0.9

Gıda
ürünleri fiyatı
değişimi

-2.0

Deri
ürünleri
fiyat değişimi

"Enflasyonist ortamın çok ılımlı seyretmesi yardımcı olacak"

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verilerini değerlendiren S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Türkiye'nin 2024 yılı sonuna ilişkin PMI veri seti, 2025 yılında sektör için umut verici bir tablo çizdi. Faaliyet koşullarında yavaşlama devam etmekle birlikte oldukça hafif düzeyde gerçekleşti ve anket kapsamındaki birçok alt endekste iyileşme işaretleri görüldü. Bu seyir 2025 yılının başında da devam ettirilebilirse, sektörün yeniden büyümeye geçtiğini görebiliriz. Geçen yıllara göre enflasyonist ortamın çok daha ılımlı seyretmesi de sektörün gelecekteki performansına yardımcı olacaktır. Nihai ürün fiyatlarındaki artış aralık ayında çok ılımlı düzeyde ve beş yıldan uzun bir dönemin en düşük oranında arttı."

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Aralık 2024 dönemi sonuçları açıklandı. PMI raporunda dikkat çeken gelişme maliyet ve ürün fiyatları tarafında oldu. Girdi maliyetleri aralık ayında belirgin bir şekilde arttı ve firmalar bu artışı ham madde fiyatlarındaki yükseliş ile Türk lirasının dolar karşısındaki değer kaybına bağladı. Girdi maliyetleri enflasyonu son üç ayın en yüksek seviyesine çıkmasına rağmen 2024 yılı ortalamasının çok altında kaldı. Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise beş yıldan uzun bir dönemin en düşük hızına geriledi ve artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Bazı firmalar hammadde maliyetlerindeki artış nedeniyle nihai ürün fiyatlarını yükseltirken diğerleri ise satışlarını güvence altına alma çabasıyla müşterilerine fiyat indirimleri sağladı.

Tekstil, giyim, metal ve deride indirim

İzlenen on sektör özelinde incelediğimizde aralık ayında

enflasyonist baskıların hafiflediğine ilişkin sinyaller güçlendi. Sektörlerin çoğunluğunda girdi maliyetlerindeki yükseliş kısımlarına göre hız kesiti. Girdi fiyatlarında en hızlı artış metalik olmayan mineral ürünlerde, en yavaş artış ise ana metallerde gerçekleşti. Ana metal sektöründe enflasyon beş yıldan uzun bir dönemin en düşük düzeyinde ölçüldü.

Maliyet enflasyonundaki gerileme ve talepteki durgunluğun etkisiyle tekstil, giyim-deri ve ana metal sektörleri satış fiyatlarında indirim yaptı. Böylece 10 sektör içerisinde satış fiyatlarının düştüğü sektör sayısı kasımda iki iken aralıkta üçe çıktı. Diğer taraftan, ürün fiyatlarında en belirgin artış ise enflasyonun marttan bu yana en yüksek seviyeye ulaştığı makine ve metal ürünleri sektöründe izlendi.

Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm endekslerin

-1.1

Tekstil ürünleri
fiyatı değişimi

-2.0

Ağaç ve kağıt
ürünleri fiyat
değişimi

-2.0

Ana metal
ürünleri fiyat
değişimi

sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasım ayında 48,3 olan Manşet PMI aralıkta 49,1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti. Sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, son ankette birçok alt endeksin çizdiği görünüm ile tutarlılık sergiledi. Talepteki nispi iyileşme sinyalleriyle birlikte üretimde düşüş ılımlı düzeye geriledi ve dokuz aylık mevcut yavaşlama döneminin en düşük oranında gerçekleşti. Buna karşılık talepte süren baskılara bağlı olarak yeni siparişlerde yavaşlama devam etti. Söz konusu yavaşlama halen belirgin olmasına rağmen nisan ayından bu yana en düşük seviyede kaydedildi. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de daralma daha hafif

gerçekleşti. Yeni siparişlerdeki yavaşlık nedeniyle imalatçılar satın alma faaliyetlerini, stok düzeylerini ve istihdamı azalttı. İstihdamdaki gerileme, kasım ayındaki artışı takip etti. Ancak her üç göstergede de düşüşler son derece ılımlı seviyede gerçekleşti. İstihdam hacmi, gıda imalatçıları ile makine ve metal ürünleri firmalarında artarken diğer sektörlerde düşüş sergiledi. Çalışan sayılarında en belirgin azalma ise giyim ve deri ürünleri sektöründe yaşandı.

gerçekleşti.

İstihdamda ise gerileme yaşandı

Yeni siparişlerdeki yavaşlık nedeniyle imalatçılar satın alma faaliyetlerini, stok düzeylerini ve istihdamı azalttı. İstihdamdaki gerileme, kasım ayındaki artışı takip etti. Ancak her üç göstergede de düşüşler son derece ılımlı seviyede gerçekleşti. İstihdam hacmi, gıda imalatçıları ile makine ve metal ürünleri firmalarında artarken diğer sektörlerde düşüş sergiledi. Çalışan sayılarında en belirgin azalma ise giyim ve deri ürünleri sektöründe yaşandı.

GÜNDEM KONUK

İSTANBUL SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI ERDAL BAHCIVAN

**“BİZİ ENFLASYONDAN KALICI OLARAK
KURTARACAK YAPISAL TEDBİRLER
HER ZAMANKİNDEN DAHA ÖNEMLİ”**

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin aralık ayı olağan toplantısı, “2025'i Karşılarken Dünya ve Türkiye Ekonomisinin Görünümü ve Meclis Çalışma Gruplarının Sunumları” ana gündemiyle Odakule Fazil Zobu Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. **İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda, **İSO** Meclisi üyeleri gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, yılın son **İSO** Meclis toplantısındaki konuşmasında, 2024 yılını geride bırakırken Türkiye ekonomisinde “rasyonelliğe dönüş” olarak adlandırılan sürecin neresinde olduğunu odaklanmanın çok daha faydalı olacağını vurguladı.

“Tek cümle ile özetlemek gerekirse, 2023 ortalarından itibaren girdiğimiz ağır tedavi sürecinin sonuçlarını almaya başladığımız, ama geçmiş dönemin travmalarını da tam olarak atlatamadığımız bir yılı geride bırakıyoruz” diyen **Erdal Bahçivan**, en temel sorun olan enflasyonda dezenflasyon sürecinin beklenenden yavaş ilerlediğini belirterek; “Merkez Bankamız 2024 yılsonu için yüzde 36'yı hedeflerken, yılı yüzde 45 civarında kapatacağımız anlaşılıyor. Enflasyonun gecikmeli de

olsa düşüşe geçmesinde sıkı para politikalarının etkisi açık. Enflasyonun neden istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda ise en başta beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Özellikle hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor. Bir diğer sorun ise hizmet enflasyonunun yüksekliği. Sonuç itibarıyla, enflasyonda belli bir mesafe almış olsak da temkini elden bırakmamamız gereken bir süreçteyiz. Merkez Bankamız, para politikasının doğrudan etki alanındaki enflasyonist faktörlerde geri çekilmenin sürdüğünü, beklentilerin ise yavaş da olsa iyileştiğini belirtiyor. Ülkemizde sosyolojik ve psikolojik boyutunu aylardır ısrarla vurguladığımız bir enflasyon yaşanıyor. Durum bu iken, çözümün sadece para politikasına havale edilemeyeceğinin bir kez daha altını çizmemiz

GÜNDEM KONUK

gerekiyor. Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadeleye desteğini artırmanın yanı sıra, bizi bu sorundan ilelebet kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli.

Sanayiciler olarak, uygun finansman koşullarıyla iş yapmak elbette hepimizin arzusu. Ne var ki, ekonomimiz halen sancılı bir nekahet döneminden geçerken, hastalığın nüksetme ihtimalini küçümsemek büyük bir hata olacaktır. Enflasyonun kalıcı olarak düştüğünden emin olmadan riskli ve aceleci adımlar atılmayacağı konusunda, başta Merkez Bankamız olmak üzere ekonomi yönetimize güveniyoruz" dedi.

Bu yıl cari açıktaki düşüşün ekonominin sağlıklı bir patikaya dönmesi açısından önemli bir kazanım olduğuna değinen Bahçivan, "Bu sayede uluslararası rezervlerin toparlanması, Türk lirası üzerindeki baskının ortadan kalkması ve CDS gibi risk primi göstergelerinde daha güçlü bir iyileşmenin sağlanması da mümkün hale geldi. Ne var ki, dünyadaki yoğun belirsizlik ortamında yatırımcıların risk iştahı kırılganlığını koruyor. Dolayısıyla, mevcut ekonomik programın başarısında temel koşullardan biri olan dış kaynak girişlerinde canlanma henüz yeterli değil. Bu durum, ekonomi politikalarında istikrarlı duruşun ve yatırımcılara güven telkin etmenin önemini daha da pekiştiriyor. Enflasyonla mücadele ve finansal dengelenme sürecini sabır ve kararlılıkla devam ettirmemiz halinde, önümüzdeki yıl Türkiye'nin yabancı yatırımlar için çok daha cazip hale geleceğine ve güçlü bir dış kaynak girişinin de sağlanabileceğine inanıyorum. Enflasyonla mücadeleyi kararlılıkla sürdürürken bir

yandan da üretim ekonomisini desteklemek ayrı bir önem taşıyacak. Büyüme, istihdam için hayati konumdaki geleneksel emek-yoğun sektörlerimize nefes aldıracak finansman imkanlarının artırılacağı yönündeki son mesajlar da bu açıdan çok değerli. Tüm bu süreci taçlandıracak en önemli unsur, üretim ekosistemimize lig atlatacak, yeşil ve dijital dönüşüm rüzgarına sektörlerimizi hazırlayacak reformları hayata geçirmektir" dedi.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Suriye'de yaşanan rejim değişikliği ve sonrasındaki gelişmeleri dikkatle takip ettiklerini belirterek "Orta Doğu'daki her gelişme ülkemizi bir şekilde etkiler ama Suriye'deki gelişmeler doğrudan Türkiye'yi etkisi altına alır. Bir defa Suriye en uzun kara sınırlarına sahip olduğumuz komşu ülke. Ülkemizin güney sınırlarının güvenliği bu ülkedeki istikrarla bağlantılıdır. Suriye'de istikrarlı bir siyasi yapının, bu ülkede yaşayan herkesin kendisini güvende hissedeceği bir düzenin en kısa sürede kurulmasını temenni ediyorum" dedi.

Bahçivan, dün açıklanan asgari ücrete yönelik olarak da "**Sanayimize**, üretim hayatımıza ve çalışanlarımıza hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum" dedi.

İSO Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun kuruluşunun Sermaye Piyasası Kurulu tarafından onaylandığını da belirten **Erdal Bahçivan**, kısa sürede **sanayinin** ihtiyaç duyacağı yeni teknolojileri geliştirecek girişimleri desteklemek için çalışmalara hızla başlayacaklarını da söyledi.

İSO Türkiye Satın Alma Yöneticileri Endeksi, aralık ayında 49.1 puana çıktı

Sanayide yeni yıl umudu!

Ekonominin lokomotifi **sanayi** sektörü, maliyet artışları ve düşen talep nedeniyle zorlu geçen 2024'ü geride bırakmaya çalışıyor. Bunun son yansıması **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Aralık 2024 dönemi sonuçlarında görüldü.

Eşik değer 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği ankete göre kasım ayında 48.3 olan Manşet PMI, aralık ayında 49.1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük oranında gerçekleştiğine işaret

etti. Anketle ilgili değerlendirme yapan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker şöyle konuştu: "2024 sonuna ilişkin PMI veri seti, 2025'te sektör için umut verici bir tablo çizdi. Faaliyet koşullarında yavaşlama devam etmekle birlikte

oldukça hafif düzeyde gerçekleşti. Bu seyir 2025 başında da devam ettirilebilirse, sektörün yeniden büyümeye geçtiğini görebiliriz. Enflasyonist ortamın çok daha ılımlı seyretmesi de sektörün gelecekteki performansına yardımcı olacak. Nihai ürün fiyatlarındaki artış aralık ayında çok ılımlı oldu."

Öte yandan yine rapora göre istihdam hacmi, gıda imalatçıları ile makine ve metal ürünleri firmalarında artarken diğerlerinde düşüş oldu. Çalışanda en belirgin azalma ise giyim ve deri ürünleri sektöründe yaşandı.

● **Ekonomi Servisi**

İmalat PMI 8 ayın zirvesinde olsa da sipariş talepleri yavaş

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) S&P Global tarafından derlenen imalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) verileri, kasımda kaydedilen 48,3 seviyesinden 49,1'i gördü. Bu durum 8 ayın en yüksek seviyesine çıkışı gösterirken, yeni siparişlerde yavaşlamanın devam ettiği de verilerde görüldü.

İSO'nun İmalat PMI verileri ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sana-yi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul ediliyor. Buna göre eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret edildiği anket sonuçlarına göre, kasım ayında 48,3 olan 'Manşet PMI' Aralık'ta 49,1'e yükseldi. Buna karşılık talepte süren baskılara bağlı olarak yeni si-

parişlerde yavaşlamanın devam ettiği de verilerde ortaya çıktı. Söz konusu yavaşlama halen belirgin olmasına rağmen nisan ayından bu yana en düşük seviyede kaydedildi. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de daralma daha hafif gerçekleşti.

İSTİHDAMDAN GERİLEME

Yeni siparişlerdeki yavaşlık nedeniyle imalatçılar satın alma faaliyetlerini, stok düzeylerini ve istihdamı azalttı. İstihdamdaki gerileme, kasım ayındaki artışı takip etti. Nihai ürün fiyatları enflasyonu ile ilgili bazı firmalar, ham madde maliyetlerindeki artış nedeniyle nihai ürün fiyatlarını yükseltirken diğerleri ise satışlarını güvence altına alma çabasıyla müş-

terilerine fiyat indirimleri sağladı.

2025 YILI İÇİN UMUT VERİCİ

İSO Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker şunları söyledi: "Türkiye'nin 2024 yılı sonuna ilişkin PMI veri seti, 2025 yılında sektör için umut verici bir tablo çizdi. Faaliyet koşullarında yavaşlama devam etmekle birlikte oldukça hafif düzeyde gerçekleşti ve anket kapsamındaki birçok alt endekste iyileşme işaretleri görüldü. Bu seyir 2025 yılının başında da devam ettirilebilirse, sektörün yeniden büyümeye geçtiğini görebiliriz."

ISO Türkiye İmalat PMI 8 ayın zirvesinde

ISO Türkiye İmalat PMI'nin aralıkta 49.1'e yükseldi. Üretimde en sert düşüş giyim ve deri ürünlerinde gerçekleşirken, büyüme ise kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıdada yaşandı.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), aralıkta 49.1'e yükseldi.

ISO Türkiye İmalat PMI anketinin Aralık 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasımda 48,3 olan Manşet PMI aralıkta 49,1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti.

Rapora göre, sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, son ankette birçok alt endeksin çizdiği görünümle tutarlılık sergiledi. Talepteki nispi iyileşme sinyalleriyle birlikte üretimde düşüş, ılımlı düzeyde geriledi ve 9 aylık mevcut yavaşlama döneminin en düşük oranında gerçekleşti.

Buna karşılık talepte süren baskılara bağlı olarak yeni siparişlerde yavaşlama devam etti. Söz konusu yavaşlama, halen belirgin olmasına rağmen nisan ayından bu yana en düşük seviyede kaydedildi. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de daralma daha hafif gerçekleşti.

Yeni siparişlerdeki yavaşlık nedeniyle imalatçıların satın alma faaliyetlerini, stok düzeylerini ve istihdamı azalttı. İstihdamdaki gerileme, kasım-

daki artışı takip etti ancak her üç göstergede de düşüşler, son derece ılımlı seviyede gerçekleşti.

Girdi maliyetleri aralıkta belirgin şekilde arttı ve firmalar bu artışı ham madde fiyatlarındaki yükseliş ile Türk lirasının dolar karşısındaki değer kaybına bağladı. Girdi maliyetleri enflasyonu, son üç ayın en yüksek seviyesine çıkmasına rağmen 2024 yılı ortalamasının çok altında kaldı.

Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise 5 yıldan uzun bir dönemin en düşük hızına geriledi ve artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Bazı firmalar ham madde maliyetlerindeki artış nedeniyle nihai ürün fiyatlarını yükseltirken, diğerleri ise satışlarını güvence altına alma çabasıyla müşterilerine fiyat

indirimleri sağladı.

Rapora göre, kasımda anket kapsamında izlenen 10 sektörden 9'u üretimini yavaşlatırken, aralıkta bu sayının 7'ye inmesi nispi iyileşmeye işaret etti. Üretimde en sert düşüş giyim ve deri ürünlerinde gerçekleşirken, büyüme yalnızca kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda ürünlerinde söz konusu oldu. Gıda sektörünün üretiminde artış eğilimi üçüncü aya ulaştı. Elektrikli ve elektronik ürünlerde ise bir önceki aya göre değişim gözlenmedi.

Üretimde olduğu gibi yeni siparişlerde de artışlar sadece kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda ürünleri sektörleriyle sınırlı kaldı. Diğer sektörlerde ise ana metal **sanayi** başta olmak üzere daralma kaydedildi. Yeni ihracat siparişleri de takip

edilen 10 kategoriden 7'sinde yavaşladı.

İstihdam hacmi, gıda imalatçıları ile makine ve metal ürünleri firmalarında artarken, diğer sektörlerde düşüş sergiledi. Çalışan sayılarında en belirgin azalma ise giyim ve deri ürünleri sektöründe yaşandı. Benzer tablo satın alma faaliyetlerinde de gözlemlendi. Girdi alımları yalnızca kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda sektörlerinde artış kaydetti.

Aralıkta enflasyonist baskıların hafiflediğine ilişkin sinyaller güçlendi. Sektörlerin çoğunluğunda girdi maliyetlerindeki yükseliş kasıma göre hız kesti. Girdi fiyatlarında en hızlı artış, metalik olmayan mineral ürünlerde, en yavaş artış ise ana metallerde gerçekleşti.

Ana metal sektöründe

enflasyon 5 yıldan uzun bir dönemin en düşük düzeyinde ölçüldü. Maliyet enflasyonundaki gerileme ve talepteki durgunluğun etkisiyle tekstil, giyim-deri ve ana metal sektörleri satış fiyatlarında indirim gitti. Böylece 10 sektör içerisinde satış fiyatlarının düştüğü sektör sayısı kasımda 2 iken aralıkta 3'e çıktı. Diğer taraftan, ürün fiyatlarında en belirgin artış ise enflasyonun marttan bu yana en yüksek seviyeye ulaştığı makine ve metal ürünleri sektöründe izlendi.

Açıklamada endekse ilişkin değerlendirmesine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti:

"Türkiye'nin 2024 yılı sonuna ilişkin PMI veri seti, 2025 yılında sektör için umut verici tablo çizdi. Faaliyet koşullarında yavaşlama devam etmekle birlikte oldukça hafif düzeyde gerçekleşti ve anket kapsamındaki birçok alt endekste iyileşme işaretleri görüldü. Bu seyrir 2025 yılının başında da devam ettirilebilirse, sektörün yeniden büyümeye geçtiğini görebiliriz. Geçen yıllara göre enflasyonist ortamın çok daha ılımlı seyretmesi de sektörün gelecekteki performansına yardımcı olacaktır. Nihai ürün fiyatlarındaki artış, aralık ayında çok ılımlı düzeyde ve 5 yıldan uzun bir dönemin en düşük oranında arttı."

Sanayiden ilk canlanma işareti

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye

İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), aralıkta 49.1'e yükseldi.

İSO Türkiye İmalat PMI anketinin Aralık 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasımda 48.3 olan Manşet PMI aralıkta 49.1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlama son 8 ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleşti. Rapora göre, sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, birçok alt endeksin çizdiği görünümle tutarlılık sergiledi. Üretimde düşüş, 9 aylık mevcut yavaşlama döneminin en düşük oranında gerçekleşti. **NEFES**

İmalat sektörü yılı kötü bitirdi

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, Aralık ayında 49.1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti. Yeni siparişlerdeki yavaşlık nedeniyle imalatçılar satın alma faaliyetlerini, stok düzeylerini ve istihdamı azalttı. Özellikle giyim ve deri mamülleri Aralık ayında kan kaybetti

RECEP BAHAR / DETAY HABER

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) anketinin Aralık 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Kasım ayında 48.3 olan Manşet PMI aralıkta 49.1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti. Sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, son ankette birçok alt endeksin çizdiği görünüm ile tutarlılık sergiledi.

Siparişler yavaş seyreliyor

Talepteki nispi iyileşme sinyalleriyle birlikte üretimde düşüş ılımlı düzeye geriledi ve 9 aylık mevcut yavaşlama döneminin en düşük oranında gerçekleşti. Buna karşılık talepte süren baskılara bağlı olarak yeni siparişlerde yavaşlama devam etti. Söz konusu yavaşlama halen belirgin olmasına rağmen ni-

Enflasyonist baskı azalıyor

Aralık ayında enflasyonist baskıların hafiflediğine ilişkin sinyaller güçlendi. Sektörlerin çoğunluğunda girdi maliyetlerindeki yükseliş Kasım ayına göre hız kesti. Girdi fiyatlarında en hızlı artış metalik olmayan mineral ürünlerde, en yavaş artış ise ana metallerde gerçekleşti.

san ayından bu yana en düşük seviyede kaydedildi. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de daralma daha hafif gerçekleşti. Yeni siparişlerdeki yavaşlık nedeniyle imalatçılar satın alma faaliyetlerini, stok düzeylerini ve istihdamı azalttı. İstihdamdaki gerileme, Kasım ayındaki artışı takip etti. Ancak her üç göstergede de düşüşler son derece ılımlı seviyede gerçekleşti. Girdi maliyetleri Aralık ayında belirgin bir şekilde arttı ve firmalar bu artışı ham madde fiyatlarındaki yükseliş ile Türk li-

rasının dolar karşısındaki değer kaybına bağladı. Girdi maliyetleri enflasyonu son üç ayın en yüksek seviyesine çıkmasına rağmen 2024 yılı ortalamasının çok altında kaldı. Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise beş yıldan uzun bir dönemin en düşük hızına geriledi ve artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Bazı firmalar ham madde maliyetlerindeki artış nedeniyle nihai ürün fiyatlarını yükseltirken diğerleri ise satışlarını güvence altına alma çabasıyla müşterilerine fiyat indirimleri sağladı.

Giyim ve deri ürünleri yalpalıyor

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI Aralık ayı raporuna göre, Kasım'da anket kapsamında izlenen 10 sektörden 9'u üretimini yavaşlatırken, Aralıkta bu sayının 7'ye inmesi nispi bir iyileşmeye işaret etti. Üretimde en sert düşüş giyim ve deri ürünlerinde gerçekleşirken, büyüme yalnızca kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıda ürünlerinde söz konusu oldu. Gıda sektörünün üretiminde artış eğilimi üçüncü aya ulaştı. Elektrikli ve elektronik ürünlerde ise bir önceki aya göre değişim gözlenmedi. Üretimde olduğu gibi yeni siparişlerde de artışlar sadece kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıda ürünleri sektörleriyle sınırlı kaldı. Diğer sektörlerde ise, ana metal **sanayi** başta olmak üzere daralma kaydedildi. Yeni ihracat siparişleri de takip edilen 10 kategoriden 7'sinde yavaşladı. İstihdam hacmi, gıda imalatçıları ile makine ve metal ürünleri firmalarında artarken diğer sektörlerde düşüş sergiledi. Çalışan sayılarında en belirgin azalma ise giyim ve deri ürünleri sektöründe yaşandı. Benzer bir tablo satın alma faaliyetlerinde de gözlemlendi. Girdi alımları yalnızca kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıda sektörlerinde artış kaydetti.

İmalat PMI, 8 ayın zirvesinde

ALİ YAMAN

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat PMI** (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Aralık 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasım ayında 48,3 olan Manşet PMI aralıkta 49,1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti. Sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, son ankette birçok alt endeksin çizdiği görünüm ile tutar-

lılık sergiledi. Talepteki nispi iyileşme sinyalleriyle birlikte üretimde düşüş ılımlı düzeye geriledi ve dokuz aylık mevcut yavaşlama döneminin en düşük oranında gerçekleşti. Buna karşılık talepte süren baskılara bağlı olarak yeni siparişlerde yavaşlama devam etti. Söz konusu yavaşlama halen belirlenmesine rağmen nisan ayından bu yana en düşük

seviyede kaydedildi. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de daralma daha hafif gerçekleşti.

Girdi maliyetleri enflasyonu, 2024 ortalamasının altında kaldı

Yeni siparişlerdeki yavaşlık nedeniyle imalatçıların satın alma faaliyetlerini, stok düzeylerini ve istihdamı azalttı. İstihdamdaki

gerileme, kasım ayındaki artışı takip etti. Ancak her üç göstergede de düşüşler son derece ılımlı seviyede gerçekleşti. Girdi maliyetleri aralık ayında belirgin bir şekilde arttı ve firmalar bu artışı ham madde fiyatlarındaki yükseliş ile TL'nin dolar karşısındaki değer kaybına bağladı. Girdi maliyetleri enflasyonu son üç ayın en yüksek seviyesine çıkmasına rağmen 2024 yılı ortalamasının çok altında kaldı. Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise beş yıldan uzun bir dönemin en düşük hızına geriledi ve artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Bazı firmalar ham madde maliyetlerindeki artış nedeniyle nihai ürün fiyatlarını yükseltirken diğerleri ise satışlarını güvence altına alma çabasıyla müşterilerine fiyat indirimleri sağladı.

Üretim ve istihdamda daralma sürüyor

İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan **PMI endeksi** Türkiye’de imalatın yakın zamanda durgunluktan çıkmayacağına işaret etti. **Sanayideki** daralma istihdamda da daralma yarattı. 2024 yılının son ayında işten atmalar arttı.

İstanbul Sanayi Odasının (ISO) S&P Global tarafından derlenen imalat PMI verileri, kasımda kaydedilen 48.3 seviyesinden 49.1’e çıkarak 8 ayın en yüksek seviyesine çıktı. İmalat göstergesi sektörde daralmanın yavaşladığına işaret etti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, aralıkta 49.1’e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti. Sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, son ankette birçok alt endeksin çizdiği görünüm ile tutarlılık sergiledi.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye** İmalat PMI (satın alma yöneticileri endeksi) anketinin aralık 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değeri olan 50.0’nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasım ayında 48.3 olan Manşet PMI aralıkta 49.1’e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti. Sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, son ankette birçok alt endeksin çizdiği görünüm ile tutarlılık sergiledi. Talepteki nispi iyileşme sinyalleriyle birlikte üretimde düşüş ılımlı düzeye geriledi ve dokuz aylık mevcut yavaşlama döneminin en düşük oranında gerçekleşti. Buna karşılık talepte süren baskılara bağlı olarak yeni siparişlerde yavaşlama devam etti. Söz konusu yavaşlama halen belirgin olmasına rağmen nisan ayından bu yana en düşük seviyede kaydedildi. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de daralma daha hafif gerçekleşti.

İSTİHDAMDA GERİLEME

Yeni siparişlerdeki yavaşlık nedeniyle imalatçılar satın alma faaliyetlerini, stok düzeylerini ve istihdamı azalttı. İstihdamdaki gerileme, kasım ayındaki artışı takip etti. Ancak her üç göstergede de düşüşler son derece ılımlı seviyede gerçekleşti. Girdi maliyetleri aralık ayında belirgin bir şekilde arttı ve firmalar bu artışı ham madde fiyatlarındaki yükseliş ile Türk lirasının dolar karşısındaki değer kaybına bağladı. Girdi maliyetleri enflasyonu son üç ayın en yüksek seviyesine çıkmasına rağmen 2024 yılı ortalamasının çok altında kaldı.

Fotoğraf: AA

Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise beş yıldan uzun bir dönemin en düşük hızına geriledi ve artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Bazı firmalar ham madde maliyetlerindeki artış nedeniyle nihai ürün fiyatlarını yükseltirken diğerleri ise satışlarını güvence altına alma çabasıyla müşterilerine fiyat indirimleri sağladı.

‘SANAYİ İÇİN UMUT VERİCİ’

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Türkiye’nin 2024 yılı sonuna ilişkin PMI veri seti, 2025 yılında sektör için umut verici bir tablo çizdi. Faaliyet koşullarında yavaşlama devam etmekle birlikte oldukça hafif düzeyde gerçekleşti ve anket kapsamındaki birçok alt endekste iyileşme işaretleri görüldü. Bu seyrin 2025 yılının başında da devam ettirilebilirse, sektörün yeniden büyümeye geçtiğini görebiliriz. Geçen yıllara göre enflasyonist ortamın çok daha ılımlı seyretmesi de sektörün gelecekteki performansına yardımcı olacaktır. Nihai ürün fiyatlarındaki artış aralık ayında çok ılımlı düzeyde ve beş yıldan uzun bir dönemin en düşük oranında arttı.” (EKONOMİ SERVİSİ)

ÜRETİM VE YENİ SİPARİŞLER YAYGIN ŞEKİLDE YAVAŞLADI

İSTANBUL Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI aralık ayı raporuna göre, kasımda anket kapsamında izlenen 10 sektörde dokuz üretimini yavaşlatırken, aralıkta bu sayının yediyine nispi bir iyileşmeye işaret etti. Üretimde en sert düşüş giyim ve deri ürünlerinde gerçekleşirken, büyüme yalnızca kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıda ürünlerinde söz konusu oldu. Gıda sektörünün üretiminde artış eğilimi üçüncü aya ulaştı. Elektrikli ve elektronik ürünlerde ise bir önceki aya göre değişim gözlenmedi.

ÜRETİMDE GIDA ÖNE ÇIKTI

Üretimde olduğu gibi yeni siparişlerde de artışlar sadece kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıda ürünleri sektörleriyle sınırlı kaldı. Diğer sektörlerde ise, ana metal **sanayi** başta olmak üzere, daralma kaydedildi. Yeni ihracat siparişleri de takip edilen 10 kategoriden yedisinde yavaşladı. İstihdam hacmi, gıda imalatçıları ile makine ve metal ürünleri firmalarında artarken diğer sektörlerde düşüş sergiledi. Çalışan sayılarında en belirgin azalma ise giyim ve deri ürünleri sektöründe yaşandı. Benzer bir tablo satın alma faaliyetlerinde de gözlemlendi. Girdi alımları yalnızca kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıda sektörlerinde artış kaydetti.

ENFLASYON BASKILARI SANAYİDE HAFİFLEDİ

Aralık ayında enflasyonist baskıların hafiflediğine ilişkin sinyaller güçlendi. Sektörlerin çoğunluğunda girdi maliyetlerindeki yükseliş kasım ayına göre hız kesti. Girdi fiyatlarında en hızlı artış metalik olmayan mineral ürünlerde, en yavaş artış ise ana metallerde gerçekleşti. Ana metal sektöründe enflasyon beş yıldan uzun bir dönemin en düşük düzeyinde ölçüldü. Maliyet enflasyonundaki gerileme ve talepteki durgunluğun etkisiyle tekstil, giyim-deri ve ana metal sektörleri satış fiyatlarında indirimine gitti. Böylece 10 sektör içerisinde satış fiyatlarının düştüğü sektör sayısı kasımda iki iken aralıkta üçe çıktı. Diğer taraftan, ürün fiyatlarında en belirgin artış ise enflasyonun marttan bu yana en yüksek seviyeye ulaştığı makine ve metal ürünleri sektöründe izlendi.

İSO TÜRKİYE İMALAT PMI ARALIKTA 49,1'E YÜKSELDİ

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI aralık ayı raporuna göre, kasımda on sektörden dokuzu üretimini yavaşlatırken, aralıkta bu sayının yediye inmesi nispi bir iyileşmeye işaret etti. Üretimde yavaşlama son 8 ayın en düşük seviyesine indi. Üretimde en sert düşüş giyim ve deri ürünlerinde gerçekleşirken, büyüme yalnızca kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıda ürünlerinde söz konusu oldu

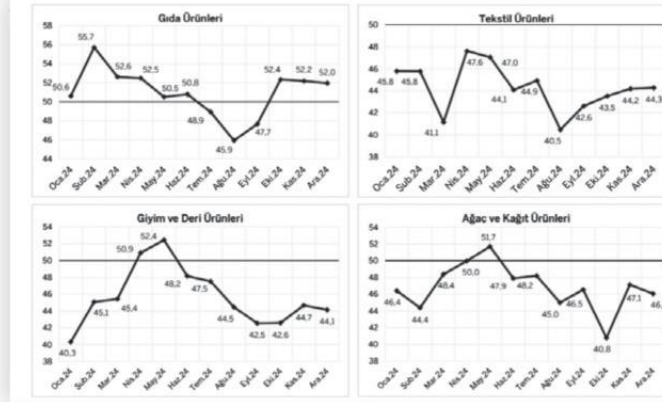
EKONOMİ SERVİSİ

EKONOMİK büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Aralık 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasım ayında 48,3 olan Manşet PMI aralıkta 49,1'e yükselerek imalat sektöründeki yavaşlamanın son 8 ayın en düşük oranında ve çok ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti. Sektördeki faaliyet koşullarında bozulmanın durma noktasına yaklaşması, son ankette birçok alt endeksin çizdiği görünüm ile tutarlılık sergiledi. Talepteki nispi iyileşme sinyalleriyle birlikte üretimde düşüş ılımlı düzeye geriledi ve dokuz aylık mevcut yavaşlama döneminin en düşük oranında gerçekleşti. Buna karşılık talepte süren baskılara bağlı olarak yeni siparişler de daralma devam etti. Söz konusu yavaşlama halen belirgin olmasına rağmen nisan ayından bu yana en düşük seviyede kaydedildi. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de daralma daha hafif gerçekleşti.

GİRDİ MALİYETLERİ ENFLASYONU 2024 ORTALAMASI ALTINDA

Yeni siparişlerdeki yavaşlık nedeniyle imalatçılar satın alma faaliyetlerini, stok düzeylerini ve istihdamı azalttı. İstihdamdaki gerileme, kasım ayındaki artış takip etti. Ancak her üç göstergede de düşüşler son derece ılımlı seviyede gerçekleşti. Girdi maliyetleri aralık ayında belirgin bir şekilde arttı ve firmalar bu artış ham madde fiyatlarındaki yükseliş ile Türk lirasının dolar karşısındaki değer kaybına bağladı. Girdi maliyetleri enflasyonu son üç ayın en yüksek seviyesine çıkmasına rağmen 2024 yılı ortalamasının çok altında kaldı.

Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise beş yıldan uzun bir dönemin en düşük hıza geriledi ve artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Bazı firmalar ham madde maliyetlerindeki artış nedeniyle nihai ürün fiyatlarını yükseltirken diğerleri ise satışlarını

güvence altına alma çabasıyla müşterilerine fiyat indirimleri sağladı.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

"Türkiye'nin 2024 yılı sonuna ilişkin PMI veri seti, 2025 yılında sektör için umut verici bir tablo çizdi. Faaliyet koşullarında yavaşlama devam etmekle birlikte oldukça hafif düzeyde gerçekleşti ve anket kapsamındaki birçok alt endekste iyileşme işaretleri görüldü. Bu seyr 2025 yılının başında da devam ettirilebilirse, sektörün yeniden büyümeye geçtiğini görebiliriz. Geçen yıllara göre enflasyonist ortamın çok daha ılımlı seyretmesi de sektörün gelecekteki performansına yardımcı olacaktır. Nihai ürün fiyatlarında

ki artış aralık ayında çok ılımlı düzeyde ve beş yıldan uzun bir dönemin en düşük oranında arttı."

10 SEKTÖRDEN 7'SİNİN ÜRETİMİ YAVAŞLADI

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI aralık ayı raporuna göre, kasımda anket kapsamında izlenen 10 sektörden dokuzu üretimini yavaşlatırken, aralıkta bu sayının yediye inmesi nispi bir iyileşmeye işaret etti. Üretimde en sert düşüş giyim ve deri ürünlerinde gerçekleşirken, büyüme yalnızca kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıda ürünlerinde söz konusu oldu. Gıda sektörünün üretiminde artış eğilimi üçüncü aya ulaştı. Elektrikli ve elektronik ürünlerde ise bir önceki aya göre değişim gözlenmedi.

Üretimde olduğu gibi yeni siparişler-

Önümüzdeki aylarda YENİ SİPARİŞLER CANLANABİLİR

ARALIK anketi sonuçları hakkında değerlendirmede bulunan Andrew Harker, şunları söyledi:

"Türk imalat sektörü kasım ayında gözlenen tabloyu sürdürerek aralık ayında da kısmi iyileşme sinyalleri verdi. Üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlama eğilimi, çoğu sektörde devam etmesine rağmen bir önceki aya göre daha az yaygınlık gösterdi. Aralıkta sektörlerin büyük bölümünde girdi maliyetlerinin daha yavaş artması, bazılarında satış fiyatlarının indirilmesine olanak sağladı. Bu gelişmeler, önümüzdeki aylarda yeni siparişlerin canlanmasına yardımcı olabilir. Söz konusu iyileşme eğilimlerinin 2025'in başında güçlenebileceğini ve bu sayede büyüme bölgesinde yer alan sektör sayısının da artabileceğini ümit ediyoruz."

de de artışlar sadece kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıda ürünleri sektörleriyle sınırlı kaldı. Diğer sektörlerde ise, ana metal **sanayi** başta olmak üzere, daralma kaydedildi. Yeni ihracat siparişleri de takip edilen 10 kategoriden yedisinde yavaşladı. İstihdam hacmi, gıda imalatçıları ile makine ve metal ürünleri firmalarında artarken diğer sektörlerde düşüş sergiledi.

EN YAVAŞ ARTIŞ ANA METALLERDE

Aralık ayında enflasyonist baskıların hafiflediğine ilişkin sinyaller güçlendi. Sektörlerin çoğunluğunda girdi maliyetlerindeki yükseliş kasım ayına göre hız kesti. Girdi fiyatlarında en hızlı artış metalik olmayan mineral ürünlerde, en yavaş artış ise ana metallerde gerçekleşti. Ana metal sektöründe enflasyon beş yıldan uzun bir dönemin en düşük düzeyinde ölçüldü. Maliyet enflasyonundaki gerileme ve talepteki durgunluğun etkisiyle tekstil, giyim-deri ve ana metal sektörleri satış fiyatlarında indirim gitti. Böylece 10 sektör içerisinde satış fiyatlarının düştüğü sektör sayısı kasımda iki iken aralıkta üçe çıktı.